

Oponentský posudek na magisterskou práci

Petry Víznerové

Genderované aspekty těla a tělesnosti u downhillových longboardistek

---

Diplomová práce *Genderované aspekty těla a tělesnosti u downhillových longboardistek* se podle autorky zaměřuje na analýzu žen ve sportu, jehož stereotypní obraz konstruuji spíše maskulinní charakteristiky – konkrétně rychlost, soutěživost, schopnost překonat strach a podobně. Tematicky si tedy paní Víznerová zvolila velmi zajímavé a relevantní téma genderovanosti těl v rámci konkrétního sportu.

Cílem magisterské práce kolegyně Víznerové je podle jejích vlastních slov sledovat to: „jak jezdkyňe v tomto maskulinizovaném prostředí vyjednávají svou femininitu. Zejména sleduji, jak se toto míšení tlaků na naplňování maskulinních charakteristik a zachování vlastní femininity promítá do těl jezdkyň, tedy oblasti, která je ovlivňována, formována a normalizována prostřednictvím sociokulturního tlaku.“

Hlavní otázky práce jsou: Zda je longboarding skutečně sportem „maskulinním“? Jaké atributy splňuje dobrý jezdec či jezdkyňe a nakolik jsou tyto atributy konstruovány jako maskulinní/feminní? Jakou pozici mají v tomto sportu ženy? Jak se očekávání na genderovanost tohoto sportu promítá do těl jezdkyň?

Mohu konstatovat, že cíl práce naplnit a výzkumné otázky odpovědět se paní kolegyni Víznerové podařilo velmi zdařile. Text jsem četla se zájmem.

Poznámky, připomínky, otázky do debaty:

- Oceňuji snahu zabývat se ambivalencemi a tlaky na to, aby ženy naplňovaly očekávání hegemonních podob femininity a zároveň odpovídaly maskulinizovaným měřítkům konkrétního sportu. Stejně tak oceňuji poctivou a pečlivou práci s koncepty. Autorka také ve své diplomové práci používá relevantní literaturu a velmi fundovaně s ní pracuje.
- Také velmi oceňuji autoetnografii a celkově práci s vlastním vsazením se do terénu, včetně reflexe vlastního prožívání bolesti a vtělení ve výzkumu, včetně výhod i nevýhod insiderství.
- Dovedla bych si představit více reflexe samotné konstrukce dualismu maskulinit a femininit. Dekonstrukce stereotypů často vyžaduje velmi jemnou analytickou práci, protože samotné poukázání na ideologičnost dualismů nestačí, můžeme jej dokonce podpořit/zesílit.
- Volejbal je „ženský“ sport? Z jakých dat paní kolegyně vychází při tomto tvrzení?
- Bylo by pro srovnání analyticky zajímavé sledovat i to, jak sport působí na mužská těla, na muže, na jejich prožívání bolesti, strachu, soutěživosti? Zamýšlela se nad tím autorka?
- Opravdu si až do 18.tého století západní vědci mysleli, že existuje pouze jedno pohlaví, tak jak tvrdíte na str. 26?

- To, že jsou normativní genderované podoby sportu konstruovány, je jasný a obecný předpoklad, ale autorka příliš často neuvádí, JAK konkrétně jsou takto vytvářeny.
- Když říká autorka, že: „svůj život však žijeme skrz naše těla“ (str.58) – nepodporuje také dualismus rozumu/mysli a těla? I fenomenologie, kterou zmiňuje, vychází z neoddělitelnosti mysli a těla a intersubjektivního prožívání faktu vtělení.
- Když autorka vychází z hegemonní a ideologické představy o „ideálním“ těle (ženském), napadají ji i sféry a kontexty rezistence a jsou i maskulinizovaná těla podrobena podobné síle normativních očekávání?
- Je opravdu tak rozporuplné, když můžeme pozorovat hegemonní tlak na obraz žen jako křehkých, klidných a nesoutěživých bytostí, ale některé z komunikačních partnerek chtějí být soutěživé, bojovné, atd.? (str.96)

Po stránce formální je práce psaná velmi dobrým a čtivým jazykem. Některé pasáže jsou sice redundantní (např. ty o naplnění imperativu ženského těla, které má být zároveň silné a pevné a zároveň nesmí být vidět výrazná muskulatura, apod.), ale to většinou neubírá na plynulosti textu. Práce paní Petry Víznerové splňuje podmínky kladené na standardní magisterské práce. Doporučuji text k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

V Brně 25.9. 2017

Eva Šlesingerová